

Bijlage II. Toelichting op het overzicht voor- en nadelen najaarsrapportage 2022

1. Kapitaallasten (voordeel € 238.000,-)

Op basis van de huidige verwachtingen en een herberekening van de rente en afschrijving kunnen de kapitaallasten met € 238.000,- naar beneden worden bijgesteld. Dit betreft € 88.000,- lagere rentelasten en € 150.000,- lagere afschrijvingslasten.

2. Reservering HWBP-bijdrage (budgetneutraal)

In de voorjaarsrapportage 2016 hebben we voorgesteld jaarlijks het verschil tussen de geraamde HWBP-bijdrage en de werkelijke HWBP-bijdrage te reserveren. Deze bestemmingsreserve willen we gebruiken om in de toekomst (na 2024) ons aandeel (10%) in de kosten van nHWBP-projecten te financieren. Het verschil bedraagt dit jaar € 900.000,- en wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

3. Sloop kapschuur werkplaats Borger (nadeel € 50.000,-)

Uit onderzoek is gebleken dat de draagconstructie van de kapschuur van de werkplaats Borger bestaat uit asbesthoudend materiaal en dat daarnaast de constructie onderhevig is aan betonrot. Hierdoor zal de gehele schuur moeten worden gesloopt. De kosten voor deze sloop, inclusief asbestsanering, bedragen € 50.000,-.

4. Sanering asbestdaken (voordeel € 87.000,-)

In de begroting 2022 is voor asbestsanering van met name de daken van de werkplaats Veele een bedrag opgenomen van € 125.000,-. Dit jaar vindt enkel de asbestsanering van de daken van de locaties Siddeburen en Termunterzijl plaats. De kosten hiervan bedragen € 38.000,-. De asbestsanering van de werkplaats Veele wordt in samenhang met het project rondom de verduurzaming van werkplaats Veele uitgevoerd en zal derhalve niet in 2022, maar in 2023 plaatsvinden. In deze najaarsrapportage bedraagt het voordeel € 87.000,- (€ 125.000 - € 38.000). De begrote kosten van € 87.000,- voor de werkplaats Veele zijn in de begroting 2023 opgenomen. Dit bedrag is naar verwachting toereikend om de asbestsanering van de daken op de werkplaats Veele uit te voeren.

5. Verkoop dienstwoningen en gronden (voordeel € 270.000,-)

Dit jaar zijn de dienstwoningen Borger en Woudbloem verkocht. In de voorjaarsrapportage werd, op basis van de taxatiewaarden, per saldo rekening gehouden met een opbrengst van € 700.000,-. Door de gunstige marktomstandigheden is de definitieve opbrengst van beide woningen ongeveer € 110.000,- hoger uitgevallen.

Daarnaast is er een aantal kleinere percelen en watergangen verkocht. Het is moeilijk in te schatten wat er jaarlijks verkocht dan wel aangekocht gaat worden. Met name verkopen dienen zich vaak onverwachts aan als gevolg van uitvoering van projecten, ruiling van gronden en overbedeling en dus verkoop aan derden. De opbrengst uit deze verkopen is € 160.000,- hoger dan begroot. Het totale voordeel op de verkoop van dienstwoningen en gronden bedraagt derhalve € 270.000,-.

6. Verkoop kraan (per saldo voordeel € 19.000,-)

In de zomer van 2022 is een kraan van het waterschap verkocht, welke niet langer nodig is. Het verschil tussen de boekwaarde en het verkoopbedrag bedraagt € 19.000,-.

7. Reis- en verblijfkosten (voordeel € 95.000,-)

In het eerste gedeelte van 2022 zijn veel externe bijeenkomsten niet doorgegaan. Inmiddels zien we dat steeds meer externe bijeenkomsten weer doorgaan en de maandelijkse reis- en verblijfkosten

weer terugkeren naar het oude niveau (van voor corona). Het voordeel voor 2022, door de lagere kosten in het eerste gedeelte van het jaar bedraagt € 95.000,-.

8. Waterschapsbelastingen (voordeel € 1.142.000,-)

Op basis van de 2^e kwartaalrapportage van het NBK kunnen we de te verwachten belastingopbrengst verhogen. De grootste wijzigingen lichten we hieronder kort toe.

Watersysteemheffing gebouwd (inclusief voorgaande jaren): de verwachte WOZ-waarde ontwikkeling blijkt, nu de meeste aanslagen zijn opgelegd, toch nog hoger dan bij de begroting 2022 en daarna de VJR 2022 werd verwacht. Hier speelt mee dat nu ook het effect van oudere belastingjaren doorwerken. Een verhoging van de WOZ waarde van 2021 (bijvoorbeeld door een ingediend bezwaar tegen de hoogte van de WOZ waarde) die dit jaar is afgerond, werkt door in de aanslag 2022 met een hogere WOZ waarde voor dit jaar tot gevolg. Totaal voordeel: € 499.000,-.

Watersysteemheffing ingezetenen (inclusief voorgaande jaren): de in de VJR 2022 genoemde reden van een hoger aantal ingezetenen (kwaliteitsslagen in de beschikbare data) blijkt nog iets hoger uit te vallen. Daarnaast is ook door nieuwbouw (ook appartementen en studio's) het aantal ingezetenen gestegen. Totaal voordeel: € 78.000,-.

Zuiveringsheffing woningen (inclusief voorgaande jaren): doordat er meer ingezetenen zijn, stijgt ook het aantal op te leggen vervuilingseenheden (ve). Totale meeropbrengst € 248.000,-.

Zuiveringsheffing bedrijven: extra lozingen van drie meetbedrijven zorgen voor een extra lozing van ongeveer 2500 ve. Totale meeropbrengst € 197.000,-.

Op basis van de laatste inzichten verwacht het NBK dat de kosten voor kwijtschelding ten opzichte van eerdere ramingen licht dalen. Totaal € 120.000,-.

9. Onderhoud materieel (nadeel € 50.000,-)

Met name door prijsstijgingen zal het onderhoudsbudget voor het materieel voor dit jaar niet toereikend zijn. Het nadeel bedraagt € 50.000,-.

10. Leasetermijnen dienstauto's (voordeel € 100.000,-)

Volgens het bestaande beleid zouden ook dit jaar een aantal van onze eigen dienstauto's worden vervangen door leaseauto's. Met name door leveringsproblemen bij de autofabrikanten is dit in de eerste helft van 2022 niet gelukt en is noodgedwongen langer doorgereden in reeds afgeschreven eigen dienstauto's. Naar verwachting worden de nieuwe leaseauto's eind 2022 geleverd. Het incidentele voordeel bedraagt € 100.000,-.

11. Bijdrage basisregistratie WOZ (voordeel € 235.000,-)

Waterschappen betalen net zoals het Rijk en de gemeenten een bijdrage voor de uitvoering van de Wet WOZ, met name voor de waardering van gebouwde objecten door de gemeenten. De Unie van Waterschappen is van mening dat de bijdrage van de waterschappen in verhouding tot die van de gemeenten en het Rijk te hoog is en zet sinds 2016 in op verlaging van deze bijdrage. Uit het Coalitieakkoord van het huidige kabinet Rutte IV blijkt dat deze inzet succes heeft gehad: in de kabinetsperiode 2022 t/m 2025 is jaarlijks € 10 miljoen beschikbaar gesteld om de waterschappen een korting te verlenen. Voor ons waterschap betekent dit dat onze bijdrage aan de basisregistratie WOZ vanaf 2022 jaarlijks € 235.000,- lager is dan eerdere jaren.

12. Buitenlandbeleid (voordeel € 20.000,-)

In het eerste gedeelte van 2022 hebben, gezien de wereldwijde corona-situatie, minder buitenlandmissies plaats gevonden. Het voordeel in de najaarsrapportage op het buitenlandbeleid bedraagt € 20.000,-.

13. Fysische verontreiniging bagger Buiten Nieuwediep (nadeel € 60.000,-)

Bij baggerwerkzaamheden aan het Buiten Nieuwediep is, conform reguliere werkwijze, vrijgekomen bagger onder de ontvangstplicht op de aangrenzende percelen gebracht. Nu blijkt echter, na indroging, dat er veel fysische verontreiniging in de bagger aanwezig is. De kosten om de grond vrij van deze verontreinigingen te krijgen bedragen € 60.000,-. U bent hierover geïnformeerd in het AB van 5 oktober 2022.

14. Voorziening verwijderen baggerslib Mussel Aa kanaal (nadeel € 172.000,-)

In de besteksfase van het project baggeren Mussel Aa kanaal is vervuilde slib stroomafwaarts van het lozingspunt van de voormalige RWZI Veele/Vlagtwedde waargenomen. Het vervuilde baggerslib ten oosten van het lozingspunt is in het verleden niet geheel gesaneerd bij het amoveren van de RWZI. Conform het beleid van het waterschap dient deze vervuiling te worden verwijderd/gesaneerd. De meerkosten van € 172.000,- voor het saneren van het niet verspreidbare baggerslib kunnen niet worden geactiveerd. Voor deze meerkosten wordt een voorziening gevormd waaruit de in 2023 te maken kosten worden gedekt.

15. Calamiteit Nereda bij Noorderzijlvest (nadeel € 500.000,-)

Medio mei is door waterschap Noorderzijlvest geconstateerd dat het beluchtingsbeeld van de Nereda op de rwzi Garmerwolde heel erg slecht was. Dit werd veroorzaakt door vervuiling van de bassins en door schade en vervuiling van de beluchtingsbuizen. De buffertank is vervolgens gereinigd en de schade is opgenomen. Na overleg met diverse leveranciers was de conclusie dat het volledige beluchtingssysteem vervangen moest worden. De kosten van deze vervanging bedragen ongeveer € 1.200.000,-. Ons aandeel hierin bedraagt, conform onze gemeenschappelijke regeling met Noorderzijlvest, afgerond € 500.000,- (42%). Deze onvoorziene kosten worden conform de afspraken in de GR verrekend onder de hardheidsclausule.

16. Prijsstijgingen onderhoud technische installaties (nadeel € 600.000,-)

Jaarlijks zijn budgetten opgenomen voor onderhoudswerkzaamheden aan zuiveringstechnische werken en kwantiteitsobjecten. De noodzakelijke correctieve en preventieve onderhoudsacties voor zowel zuiveringstechnische werken als de kwantiteitsobjecten zijn dit jaar niet anders geweest dan andere jaren. Normaal gesproken wordt dit uitgevoerd binnen de beschikbare budgetten. Door aanhoudende prijsstijgingen lopen de kosten echter niet meer in lijn met de beschikbare budgetten. Met name de prijzen van hout, staal, ijzerwaren en elektrische componenten zijn explosief gestegen. De extra onderhoudskosten in verband met prijsstijgingen voor de zuiveringstechnische werken bedragen over het gehele jaar 2022 naar verwachting € 400.000,- en voor de kwantiteitsobjecten € 200.000,-. Totaal is derhalve een nadeel van € 600.000,- meegenomen. Dit komt overeen met ongeveer 20% van het budget onderhoud technische installaties.

17. Ziektebudget (nadeel € 100.000,-)

Jaarlijks is een budget opgenomen voor de vervanging bij ziekte. Tot op heden is dit budget in 2022, met name door onvoorziene langere uitval van een aantal medewerkers, meer benut dan gebruikelijk. We hebben namelijk tot dusverre meer in moeten huren in verband met ziekte dan voorgaande jaren. Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over het afgelopen jaar bedroeg 4%. In deze najaarsrapportage is een nadeel van € 100.000,- meegenomen.

18. Contract Gazprom (voordeel € 128.000,-)

Eind april is in het vijfde sanctie-pakket van de EU tegen Rusland een volledig verbod opgenomen op de deelname van Russische bedrijven en burgers aan overheidsopdrachten in de EU. Dit sanctiepakket geldt dus ook voor de Nederlandse waterschappen. In de praktijk betekende dit dat ons Gazprom-contract (nu SEFE Energy onder Duitse controle) voor oktober 2022 moest worden beëindigd. Aangezien bij de nieuwe aanbesteding een aanzienlijk hogere prijs betaald zou moeten worden voor het aardgas, is hiervoor in de voorjaarsrapportage € 128.000,- als nadeel meegenomen. Dit waren de geschatte extra kosten bij een andere partij in het laatste kwartaal van dit jaar. Recentelijk heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat echter middels een kamerbrief laten weten tot in ieder geval 1 januari 2023 ontheffing te verlenen. Dit naar aanleiding van kamervragen over de effectiviteit van de sanctie (mede gezien de verschillende toepassing in de diverse lidstaten). De komende periode wordt de Europese commissie om nadere duiding gevraagd over het al dan niet toepassen van de sanctiemaatregel. Op basis hiervan wordt besloten of de sanctie richting SEFE Energy vanaf 1 januari 2023 weer gaat gelden of wordt afgeschaft. Het opgenomen nadeel in de VJR van € 128.000,- komt hiermee te vervallen. De gevolgen voor 2023 zijn verwerkt in de begroting 2023.

19. Akkerranden (budgetneutraal)

Vanuit het budget van het coalitieakkoord 2019 - 2023 was voor de jaren 2020, 2021 en 2022 geld gereserveerd (€ 82.345,-) voor de akkerranden in Drenthe. Doordat de provincie Drenthe de financiering voor deze jaren heeft overgenomen is dit budget vorig jaar vrijgevallen. Voor het vrijvallende budget is bij de jaarrekening 2021 een bestemmingsreserve van € 37.000,- gevormd. Dit jaar wordt deze bestemmingsreserve ingezet voor het verlengen van het DAW-project rondom kennisdeling over akkerranden (Meer Kennis Minder Middelen). De bestemmingsreserve van € 37.000,- vervalt derhalve.

20. Werkgeversuitkeringen (voordeel € 80.000,-)

Dit betreffen hogere ontvangen individuele uitkeringen van het UWV. De omvang hiervan wisselt jaarlijks. Het gaat hier namelijk onder andere om de aanvullende geboorteverlof uitkeringen. De werkgevers vragen deze uitkering aan bij het UWV, want zij betalen de werknemers uit.

21. Project precisielandbouw (voordeel € 27.000,-)

Dit budget is komen te vervallen. De hiermee gemoeide kosten vallen nu onder het integrale budget voor onderzoekskosten van het nieuwe Waterbeheerprogramma 2022-2027.

22. Onderzoekskosten Waterbeheerprogramma 2022 – 2027 (voordeel € 100.000,-)

Met het vaststellen van het WBP 2022-2027 (AB vergadering van 15 december 2021) is ook een jaarlijks budget van € 300.000,- opgenomen voor het bekostigen van onderzoeken, pilots en andere uitgaven die uit de exploitatie betaald dienen te worden (geen investeringen derhalve). Omdat onduidelijk exact is aan te geven wanneer de werkelijke uitgaven plaatsvinden is besloten een jaarlijks gelijkblijvend budget beschikbaar te stellen. Per jaar kunnen er wel verschillen ontstaan tussen het geraamde budget en de werkelijke uitgaven. Dat verschil wordt niet gereserveerd, maar valt vrij (bij lagere uitgaven) of wordt aangevuld (bij een overschrijding van het budget). De verwachting is dat dit jaar van het beschikbare budget € 100.000,- niet wordt uitgegeven.

23. Extra kosten droge zomer (nadeel € 190.000,-)

Als gevolg van de droge zomer van 2022 zijn extra kosten ontstaan voor de wateraanvoer. In totaal bedragen de extra kosten die hiermee gemoeid zijn € 190.000,-.

Extra pompen en overige maatregelen (nadeel € 125.000,-)

Om binnen het waterschap te zorgen voor een goede waterverdeling tijdens de droge periode zijn extra pompen geplaatst bij onder meer de gemalen Vennix en Veendam. Op een aantal andere plekken zijn kortdurend extra maatregelen getroffen. De totale kosten hiervan bedragen € 125.000,-.

Drentse aanvoercircuit (nadeel € 65.000,-)

In droge perioden wordt water aangevoerd via het Drentse Primaire Aanvoercircuit. Hiervoor betalen we een vergoeding aan de waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen. In de begroting is hiervoor een bedrag geraamd van € 358.000,- gebaseerd op een gemiddeld jaar. Gezien de langdurige droogte deze zomer zijn de kosten van wateraanvoer over 2022 hoger dan een gemiddeld jaar. De uiteindelijke extra kosten bedragen € 65.000,-.

24. Onttrekking algemene reserve watersysteembeheer (nadeel € 1.307.158,-)

Door de positieve uitkomst van deze NJR kan de bij begroting 2022 geraamde onttrekking aan de algemene reserve watersysteembeheer ad € 1.476.000,- met € 1.307.158,- worden verlaagd.